

Uitvoeringsprogramma 2019-2020

Beknopte toelichting wijkvernieuwing de Hoogte /
Indische Buurt

INLEIDING

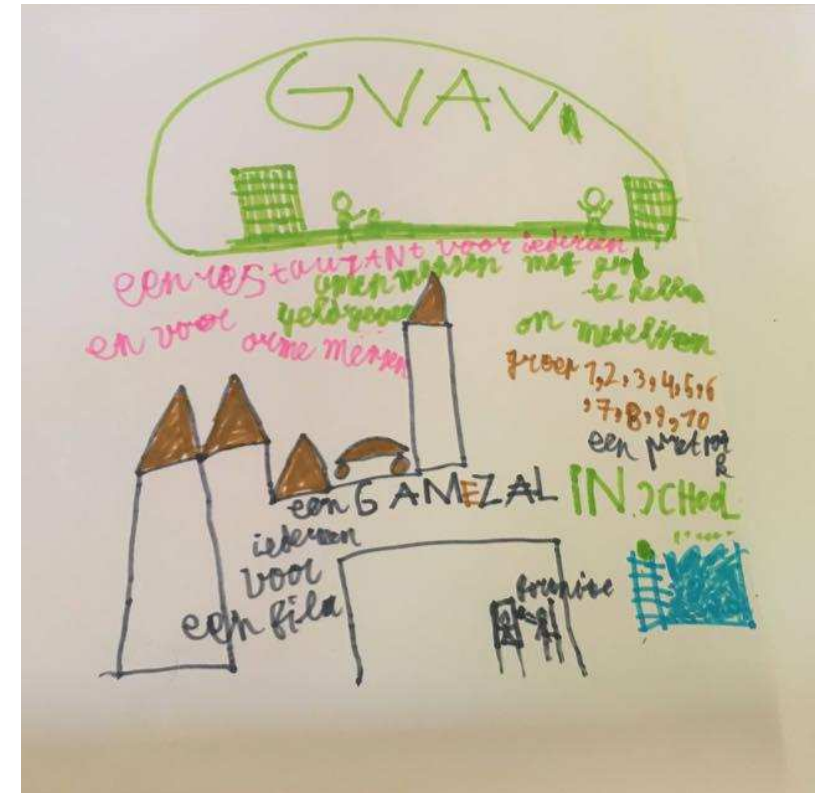
De wijkvernieuwing in de Indische Buurt en de Hoogte is begonnen. Met deze beknopte toelichting bieden we de belangrijkste stakeholders houvast om het programma goed te kunnen duiden. Dit document is nadrukkelijk niet bedoeld als blauwdruk voor de plannen in de Indische Buurt / de Hoogte, maar biedt handvaten om besluitvorming op programma en financiële kaders te doen plaats vinden. We beschrijven de stand van het moment, d.d. 23 mei 2019.

Oktober vorig jaar (2018) is het plan van de Wijkvernieuwing Indische Buurt / de Hoogte goedgekeurd door het college en de raad. In dat Wijkvernieuwingsplan staat als een paal boven water dat 'het kind' voor ons leidend is.

Aan de hand van het kind dat nu wordt geboren, wandelen alle Stadfers een gezonde, duurzame, kansrijke en ongedeelde Stad tegemoet!

Met het ingaan van een nieuwe fase zetten we onze ambitie om in een concrete belofte aan de wijk en haar bewoners:

We laten de kinderen dromen en we werken samen met hen aan de totstandkoming van deze dromen. Naast dromen pakken we de bestaande initiatieven van bewoners op en daar waar we kunnen ondersteunen en vergroten we deze. Samen met bewoners kijken we vanuit de bestaande structuren naar de nieuwe opgaven en werken we samen naar oplossingen voor vraagstukken in hun wijk.

“ZO KLEIN ALS WE ZIJN, ZO GROOT ZIJN ONZE DROMEN”

Mustafa, groep 8 'de Kleine wereld'

UITVOERINGSPROGRAMMA

verbinden

afwegen

doen

UITVOERINGSPROGRAMMA

De aanpak

In deze wijkvernieuwing staan de kinderen centraal en focussen we ons op de sociale uitdagingen. Juist in combinatie met fysieke opgaven werken we aan concrete en zichtbare verbetering en verandering.

Verbinden

We versterken de wijken door programmatische samenwerking. Dit doen we door mensen, organisaties, beleid en budget te verbinden. Zo maken we een verbinding tussen fysiek en sociaal; fysieke opgaven worden zodanig ingericht dat ze de sociaal-maatschappelijke opgaven ondersteunen. En voor de opgaves binnen de wijkvernieuwing heffen we de grenzen tussen beleid en budget op. Ook daarin ligt de verbinding.

Afwegen

Economische, fysieke, sociale en maatschappelijke uitdagingen zijn er genoeg voor De Hoogte en De Indische Buurt. Werkeloosheid, armoede, lage inkomens, tweedeling, opvoedingsproblemen, huiselijk geweld, kwaliteit van de openbare ruimte en woningen, functie van basisvoorzieningen, sociale basis, et cetera. Op deze uitdagingen is geen eenduidig antwoord mogelijk. We wegen dus keer op keer af hoe we de balans houden tussen menselijk gedrag, verantwoordelijk burgerschap, handhaving, bemoeizorg en ingrijpen. In die afweging worden uiteraard de thema's gezond, duurzaam, kansrijk en ongedeeld meegenomen.

Doen

In de Indische buurt en de Hoogte is er een sfeer van "gewoon doen". Er is ruimte voor pionieren, samenwerken en aanpakken. Daar sluiten we graag bij aan: concreet aan de slag, zichtbaar zijn, vertrouwen winnen en concrete resultaten neerzetten. *Dit doen we door de sociale basis die er al is verder te versterken en daarnaast met een aantal 'doorbraak' projecten te starten.*

VERBINDEN EN DOEN

De wijk centraal

In deze projecten staan de dromen, wensen, ideeën, talenten, mogelijkheden van de wijkbewoners centraal. Deze opbrengst vormt de onderlegger voor concrete vervolgacties en activiteiten in de wijk.

- Kinderdromen durven doen, deelname kinderen tussen de 6 en 14 jaar.
- De Wijk de Wereld, theatervoorstelling met verhalen uit de wijk, participatie van ruim 100 wijkbewoners.
- Stratenaanpak, positieve en activerende gesprekken met en door bewoners. In de eerste fase worden 600 huisbezoeken afgelegd.

De buurtfuncties versterken

In deze projecten worden belangrijke functies in de wijk geoptimaliseerd en versterkt. Uitgangspunt in dit proces is ook betere samenwerking tussen praktijk en beleid.

- Cortinghuis ontwikkelen tot een thuishamer voor alle kinderen van De Hoogte;
- Edanz / Vitamins als een activerende en participerende basis voor positieve gezondheid;
- Huiskamer 0 – 4 jaar continueren in het Floreshuis als basisvoorziening binnen het positief opgroeien;
- Speeltuin DIB bestuur versterken en verbinden met de wijk;
- Voor- en naschoolse activiteiten opzetten in basisschool De Kleine Wereld.

Positief Opgroeien als verbindend programma

In dit programma werken we aan de ambitie dat kinderen veilig opgroeien in een stimulerende omgeving, waarin de kinderen een eigen stem hebben. Netwerksamenwerking en een gebundelde aanpak zijn kernbegrippen.

- Toewerken naar een Kinder-Wijkstemdag, Wijkkinderraad, Wijkburgemeester, e.d.;
- Buitenschoolse activiteiten uitbreiden door onder meer de mogelijkheden voor sporten, bewegen en spelen in de wijk te vergroten en te verbeteren;
- Een extra impuls geven aan de samenwerking met partners en initiatieven in de wijk (bv het Schermcentrum);
- JOGG (jongeren op gezond gewicht) combineren met LEFF (leefstijlprogramma voor kinderen en hun ouders waarbij ze gezamenlijk aan de slag gaan met gezond eten en bewegen) en BSlim;
- Stimuleren van de mogelijkheid van kinderopvang voor alle kinderen.

AFWEGEN EN DOEN

Werk en Inkomen

Om bewoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen in de maatschappij is er aandacht nodig voor hun persoonlijke situatie en individuele zorgen. Binnen deze groep is een grote diversiteit aan persoonskenmerken en persoonlijke omstandigheden zoals gezondheid, taalbeheersing, gezins- en opvoedingsproblemen, financiële problemen, psychosociale problemen.

Maatwerk op het gebied van werk en activering is van belang.

- In de wijken zijn mogelijkheden tot het ontwikkelen van leer & werkbedrijven:
- Groenhuis (technisch, energie, isolatie, groen, duurzaam, tuinonderhoud, klussen)
- Wijkzorg (ondersteuning, begeleiding, dagbesteding, activiteiten voor bewoners die ambulantly verzorgd en beschermd wonen in bv. het Hamrikheem)

Samen met de corporaties voeren we in de wijken 'De voorzieningenwijzer' uit. Door een gerichte dienstverlening wordt met bewoners onderzocht hoe zij optimaler gebruik kunnen maken van landelijke, gemeentelijke en particuliere voorzieningen en regelingen. Gemiddeld bespaart ieder huishouden jaarlijks €500,-.

- Met 'De Voorzieningenwijzer' de koopkracht van 200 wijkbewoners verbeteren.

Armoede en Schulden

Veel wijkbewoners en gezinnen leven in armoede en hebben schulden. Dit geeft weinig perspectief aan de toekomst, met name voor gezinnen met jonge kinderen. Bij generationele armoede is vaak sprake van een armoedecultuur. In navolging van Rotterdam willen we een intensieve, langdurige en vernieuwende aanpak ontwikkelen en zo de kinderen uit de gezinnen een kansrijke start geven.

- Ontwikkelen project Schuldenvrij

Zorggezinnen praktische en passende ondersteuning

In de wijken wonen veel gezinnen: huishoudens die veel gebruik maken van zorg met bijbehorende zorgplannen. Dit blijkt geen aanpak die werkt omdat er vaak sprake is van structurele problematiek. Een meerjarige passende en praktische maatwerk aanpak is realistischer en duidelijker.

- Ontwikkelen project wijkzorgondersteuners

Veel 'kwetsbare' personen zijn in de wijken gehuisvest, omdat er een goedkope woningvoorraad aanwezig is. Juist bij deze groepen zie je dat het samen wonen en leven in de wijk niet vanzelf gaat.

- Welkom in de buurt

Naast bovenstaande sociale opgaven, starten we een aantal fysieke projecten die -zoals reeds eerder aangegeven is- altijd daar waar mogelijk de hierboven beschreven opgaven ondersteunen en versterken:

- Aanpak en herinrichting spoorgroen (draagt bij aan beweging, ontmoeten en gezondheid)
- Herinrichting Bedumerweg
- Nieuwe manier van participatie beginnend in de Bedumerstraat
- Verbinding zoeken met andere stadswijken
- Samen met de corporaties kijken waar herontwikkeling mogelijk is. Daar waar we kunnen gaan we intensiveren om op andere plekken (bijvoorbeeld de Selwerderwijken) het sociale aanbod te verdunnen en te verrijken met andere doelgroepen.

COMMUNICATIE

COMMUNICATIE

Willen we zorgen voor een brede diepe verankering van het wijkvernieuwingsplan, dan ligt het voor de hand dat we aansluiten bij dat wat er al is. Wij zijn er maar kort, de bewoners blijven. De vernieuwing dient dan ook uit de wijk te komen.

Een grote groep bewoners, organisaties en ondernemers heeft een manifest opgesteld waarmee ze zich actief aanbieden als samenwerkingspartner binnen de wijkvernieuwing. Hun ambities sluiten naadloos aan bij de uitgangspunten van lokaal gestuurde wijkvernieuwing. Met *Het Manifest voor mooie wijken* willen deze organisaties de stem en inbreng van de wijkbewoners beter organiseren wanneer het gaat over onderwerpen die hen raken. Meedoen en armoedebestrijding zijn de belangrijkste pijlers.

Voor de wijkvernieuwing die de gemeente en de betrokken woningcorporaties wil realiseren, is Het Manifest samen met nog een aantal andere organisaties (denk aan de moskee en het Christelijk centrum Groningen) dé partner om met wijkbewoners mooie dingen voor elkaar te krijgen. De communicatie over wijkvernieuwing sluit daarom zo veel mogelijk aan bij hun infrastructuur van middelen zoals website, facebook, twitter, de bestaande buurtkrantjes en andere communicatiekanalen. Communicatiekanalen die bekend zijn bij de buurtbewoners en die de buurtbewoners bereikt.

We gaan tot de zomervakantie met kinderen en bewoners aan de slag met hun wijk op bovengenoemde vlakken. Dit doen we met een weloverwogen aantal concrete projecten (zie overzicht projecten en planning). Hiermee laden we beetje bij beetje de wijkvernieuwing. Na de zomer en aan het begin van het nieuwe schooljaar willen we samen met de kinderen en hun ouders een eerste mijlpaal vieren: de start van de door de kinderen in gang gezette wijkvernieuwing!

FINANCIËN én verplichtingen

FINANCIËN en verplichtingen

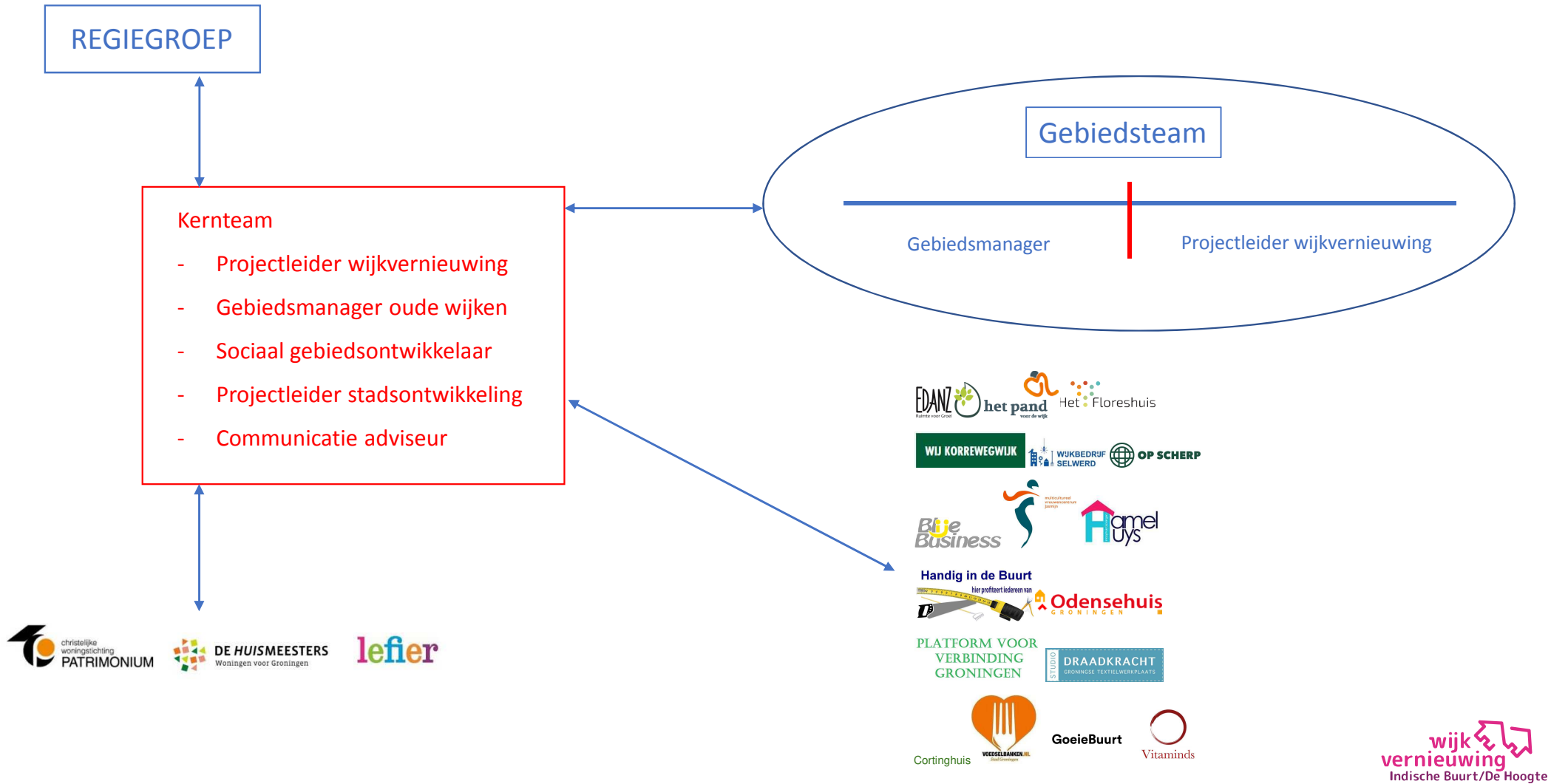
Project 638855 - Wijkv. Indischebuurt/De Hoogte

		Mate van aangaan verplichtingen!								
		2019				2020				
		Exploitatie Begroot	Realisatie	Uitvoering Begroot	Realisatie	Exploitatie Begroot	Realisatie	Uitvoering Begroot	Realisatie	
Startmanifestatie wijkvernieuwing (sept) daama autovrije zondag? Bijdrage derden		€ 25.000				€ 25.000				
Subtotaal		€ 25.000	€ -	€ -	€ -	€ 25.000	€ -	€ -	€ -	
de HOOGTE										
Fysieke opgaven ondersteunen de sociaal maatschappelijke uitdagingen Bedumerweg en aansluitingen op Noorderplantsoen Aanpak Bedumerstraat Herinrichting spoorgroen Noorderstation en herinrichting WG complex Verbinding van de wijken met de stad Herorientatie Selwerderwijken Edanz en kabouterwoningen Speeltuin en omgeving Borgwal de Zulen Wijkenergieplan Bijdrage derden	4	€ 100.000		€ 75.000		€ 190.000		€ 1.000.000		
Subtotaal		€ 100.000	€ -	€ 75.000	€ -	€ 190.000	€ -	€ 825.000	€ -	
INDISCHE BUURT										
Fysieke opgaven ondersteunen de sociaal maatschappelijke uitdagingen Activiteiten rond het Pand, cohesie, gezondheid Het Welland onderzoek / herorientatie Deliglein, gezondheid en aantrekkelijk Herorientatie, Soerabajastraat eo en Ceramhofje Planontwikkeling Oosterhamriklaan / ontmoeting bevorderen Bijdrage derden	4	€ 40.000		€ 25.000		€ 65.000		€ 75.000		
Subtotaal		€ 40.000	€ -	€ 25.000	€ -	€ 65.000	€ -	€ 75.000	€ -	
ALGEMEEN										
Communicatie (middelen) Projectleider wijkvernieuwing Ondersteuning Bijdrage derden		€ 25.000 € 80.000 € 15.000				€ 25.000 € 75.000 € 15.000				
Subtotaal		€ 120.000	€ -	€ -	€ -	€ 115.000	€ -	€ -	€ -	
DE BASIS VERSTERKEN										
De wijk centraal De buurtfuncties versterken Positie opgroeien als verbindend programma Bijdrage derden	2	€ 195.000 € 130.000 € 120.000		€ 50.000		€ 225.000 € 215.000 € 270.000		€ 50.000		
Subtotaal		€ 445.000	€ -	€ 50.000	€ -	€ 525.000	€ -	€ 50.000	€ -	
DOORBRAAK BEWERKSTELLEN										
Werken inkomen Armoede en schulden Integrale aanpak Tuindorp de Hoogte Bijdrage derden		€ 25.000 € 45.000 € 50.000 € -25.000				€ 70.000 - € 100.000 € -45.000				
Subtotaal		€ 95.000	€ -	€ -	€ -	€ 125.000	€ -	€ -	€ -	
TOTAAL	€ 2.970.000	€ 825.000	€ -	€ 150.000	€ -	€ 1.045.000	€ -	€ 950.000	€ -	
alle bedragen zijn excl btw										

Hoge mate van betrokkenheid bewoners en wijkorganisaties. Hier gaan we 'verplichtingen' aan.
Geen betrokkenheid bewoners. Mogelijk wel met corporaties / wijkorganisaties. Deze verwachtingen zijn goed te managen.

ORGANISATIE

ORGANISATIE

IN UITVOERING

Werk in UITVOERING, verbinden en ontmoeten: de Wijk de Wereld

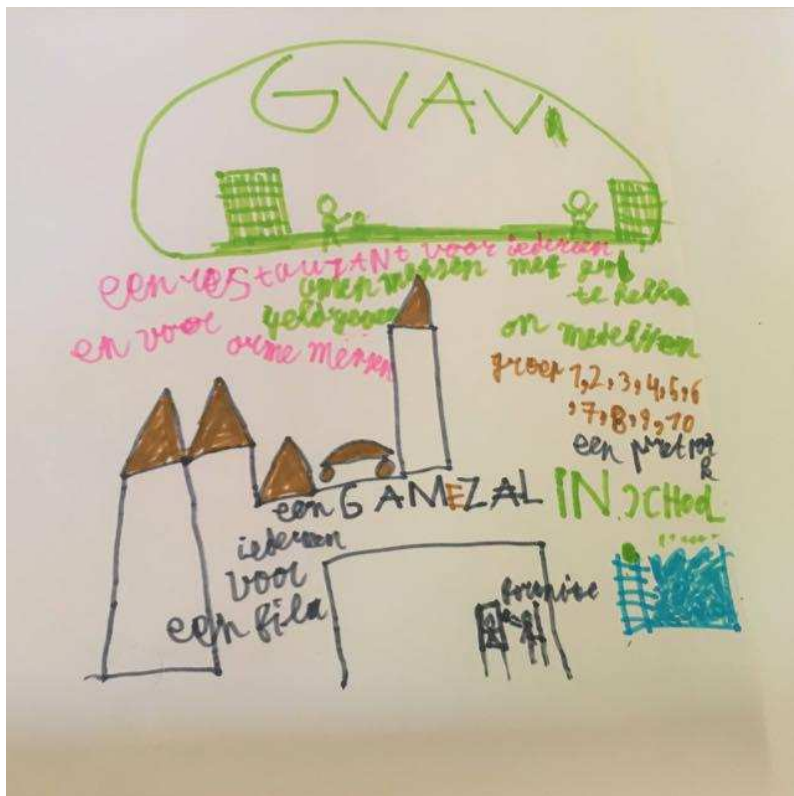
Foto's: Reyer Boxem

Voor het tweede jaar is een groep theatermakers de wijk ingegaan, dit jaar de Indische Buurt en de Hoogte Daar luisteren ze naar verhalen en dromen van bewoners, maken ze samen met hen muziek en theater en delen ze hun eigen verhalen. Maar ze blijven niet alleen in de wijk. De verhalen en talenten uit de wijk krijgen een bijzonder podium. In juni hebben de makers samen met de wijkbewoners een week lang de Stadsschouwburg overgenomen om al deze ervaringen en verhalen te delen met de rest van de stad.

En hier blijft het niet bij. De bewoners die hebben meegedaan aan deze productie hebben gedurende deze periode kwaliteiten, talenten ingezet. Aan deze inzet willen we graag een follow – up geven. Deels gebeurt dat al regulier door diverse culturele organisaties. Een aantal andere activiteiten -die van belang zijn voor het samenwonen en leven in de wijk- willen we (financieel) ondersteunen en mogelijk maken.

Wie zijn al die mensen, dag in dag uit onderweg op die drukke korreweg? Waar gaan ze naartoe en waar komen ze thuis? En welke verhalen leven er een stukje verderop achter de mooiste poort van groningen, de cortingpoort, daar in De Hoogte? Waar dromen de spelende kinderen in speeltuin D.I.B. van en welke slaapliedjes zingen hun moeders voor ze als ze naar bed gaan? Van wie is die heerlijke roti in het Floreshuis? En hoe komt die beroemde eierbal van cafeteria Koning toch zo verdraaid lekker...

Werk in UITVOERING, het Kind centraal: Dromen | Durven | Doen

Het project 'Kinder Dromen, Durven, Doen' richt zich op kinderen tussen de 6 en 14 jaar. Kinderen die meedoen aan activiteiten van de speeltuin, die op basisschool De Kleine Wereld zitten of naar de huiswerkklas van Het Pand gaan, doen mee aan dit project. Een groep van betrokken werkers uit de wijk gaat in gesprek met kinderen en legt hun dromen vast. De inhoud van deze dromen vormen de basis van een vervolg actie, activiteit of een project.

Voor de realisatie van de dromen staat een steeds grotere groep van organisaties, bewoners en ondernemers om het project heen.

Alle 600 kinderen uit de wijken gaan de komende jaren deelnemen aan het project.

De Kinder Wijkstemdag

Op verschillende manieren willen we de stem, betrokkenheid en de invloed van kinderen groter maken. Dat kan op de verschillende plekken waar kinderen aanwezig zijn (school, speeltuin, sportclub, etc.), maar samen met het bewonersplatform en de wijkcoöperatie gaan we een Kinder Wijkstemdag organiseren. Hierbij staat de wijk als veilige en stimulerende plek om op te groeien centraal.

Werk in UITVOERING, ontmoeten en spelen

De Hoogte, bruisende plek voor kinderen uit de wijk

In het voorjaar van 2019 hebben een aantal partners uit de Hoogte door middel van een 3-tal werksessies gewerkt aan een plan om van de speeltuin een bruisende plek voor kinderen uit de wijk te maken. In de Hoogte wonen veel kinderen. Er zijn echter nauwelijks voorzieningen voor hen. De speeltuin is in potentie een fantastische en centraal gelegen plek. Op de speeltuin staat een spelcontainer die nauwelijks gebruikt wordt en verouderd spelmateriaal heeft. We investeren in programmatische en organisatorische samenwerking, menskracht en geld.

Dit doen we allereerst door de inzet van extra kinder & jongerenwerk voor de wijk. Deze werker is het aanspreekpunt zijn voor verdere ontwikkeling en uitwerking. Doelstelling daarbij: de speeltuin is de thuishamer voor alle kinderen in de wijk.

Edanz, activerend ontmoetingspunt voor bewoners

Edanz (centrum voor groei en ontwikkeling) en Vitamins (positieve gezondheid) hebben elkaar gevonden in het organiseren en aanbieden van diverse activiteiten voor wijkbewoners waarbij de elementen van positieve gezondheid centraal staan. Dagelijks komen bewoners naar het centrum voor vrijwilligerswerk, een participatiebaan, ontmoeting, talentontwikkeling. Tussen de middag is er een mogelijkheid om samen te koken en te eten. Alle deelnemers krijgen passende begeleiding en ondersteuning, zowel individueel als in groepsverband. Doelstelling daarbij: iedereen doet mee en hoort erbij!

Werk in UITVOERING, Duurzaamheid, het Groenhuis

Dé broedplaats waar het gaat om duurzaamheid, groen én om meedoen. 'Het Groen Huis' staat open voor iedereen die binnenloopt en levert werk op maat, waarbij ruimte is voor vrijwilligers, participanten en mensen met een WMO-indicatie. Het neemt een rol in bij de maatschappelijke (arbeids)participatie van wijkbewoners, bij bewonersinitiatieven en koppelt dat aan verschillende maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, armoede, ontmoeting en aan het versterken van de leefbaarheid in de Hoogte Korrewegwijk.

Aanleiding

Er zijn meerdere aanleidingen:

- Vanuit het WIJ-team is bij wijkbewoners de behoefte geconstateerd aan activerings- werkervaringsplekken in de wijk voor met name een doelgroep mannen. Er is vooral behoefte aan technische werkplekken in de wijk.
- In het kader van de wijkvernieuwing Indische Buurten/de Hoogte zijn er naast diverse impulsen in het fysieke domein ook impulsen in het sociale domein gewenst. Eén daarvan is het groenhuis.
- Het wijkvernieuwingsplan richt zich vooral op gezond, duurzaam en kansrijk. Hieronder valt ook armoede, eigen regie en werk en sociale problematiek. Op die onderdelen is een extra impuls op wijkniveau wenselijk.
- De Goede Buurt en Wij-team en de GON-partners hebben het idee ontwikkeld om voor kwetsbare groepen laagdrempelige ontmoeting te organiseren.

Het is niet wenselijk om al bovenstaande punten los van elkaar te ontwikkelen maar juist te zoeken naar raakvlakken en samenwerking waardoor een win-win situatie ontstaat.

Vanuit het streven naar een win-win situatie is het concept Groen Huis ontstaan. Het is een fysieke plek waar initiatieven en activiteiten worden ondergebracht die gericht zijn op bovenstaande vijf ontwikkelingen. zijn.

Werk in UITVOERING, Participatie: De straten aanpak

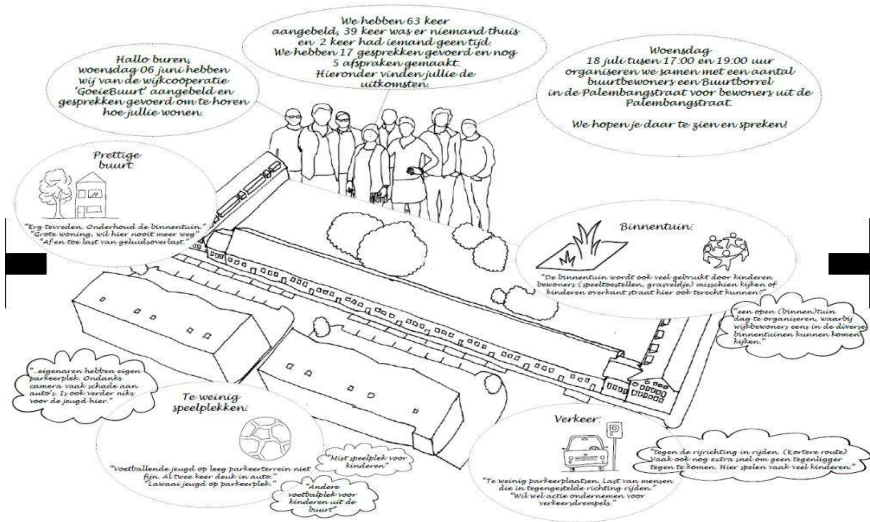
In het project U & de Buurt staan de verhalen, wensen, dromen, vragen van wijkbewoners uit de Indische Buurt en de Hoogte centraal. Een groep wijkbewoners (een team van circa 10 'lopers') gaan actief, open en nieuwsgierig in gesprek met andere wijkbewoners. Dat gebeurt huis aan huis, straat voor straat. Het contact dat er in deze gesprekken ontstaat vormt de basis voor een vervolg, soms op individueel niveau en soms op straatniveau.

De huisbezoeken worden gestructureerd en getemporeerd uitgevoerd. Op basis van gevoerde gesprekken ontstaan 'rode draden'; algemene en collectieve wensen. Deze worden concreet gemaakt en gerealiseerd. Het gaat om zowel kleine als grote activiteiten en projecten. Realisatie gebeurt samen met de daarvoor geëigende partijen, ook de corporaties.

De uitkomst van de gesprekken zijn (cyclisch) input voor het (jaarlijks te actualiseren) uitvoeringsprogramma voor de wijkvernieuw. Jaarlijks wordt bij 600 huishoudens aangebeld.

Doelstelling project: potentie uit de wijk ophalen, inzetten en gebruiken voor de wijken.

Opdracht voor (deel)projectleider: randvoorwaarden en uitvoering voor dit project voor meerdere jaren duurzaam ontwikkelen. Zorgen voor een netwerksamenwerking in de wijken.

Uitvoeringsprogramma 2019-2020

Wijkvernieuwing Indische Buurt de Hoogte

AUTEURS

Ulie Glas

Robert Kuiper

STATUS

Versie 2.0

DATUM

2 september 2019